

Štev. 6.

V Celovcu 15. junija 1868.

XVII. tečaj.

Pridiga za 4. pobinkoštno nedeljo.

(Od žegna božjega; gov. J. A—st.)

„Učenik! vso noč smo delali, in nismo nič vjeli; na tvojo besedo pa bom vergel mrežo“. Luk. 5, 5.

V v o d.

Pregovor pravi: Na božjem žegnu ali blagoslovu je vse ležeče. In res, brez božjega žegna se nič, z božjim žegnem se pa vse opravi. Peter, rojen, skušen ribič, je ob pravem času, po noči svoje mreže vergel. Ker pa žegna božjega ni imel, moral je spoznati: Vso noč smo delali, in nismo nič vjeli.

Takó si marsikteri prizadeva in se trudi in peha, in vendar nič ne opravi. Marsikteri kmet pridno orje in seje, marsikteri vertnar nevtrujen sadi in priliva, marsikteri dninar in rokodelec dela in se poti; in vendar se vsi zastonj trudijo, zato ker Bog njih truda in dela ne požegna; kjer ni žegna od zgorej doli, tam ni teka, ni vspeha. „Ne ta, kateri sadi, tudi ne ta, kateri priliva, je kaj, ampak Bog, kateri rast daje“ (I. Kor. 3, 7.). Brez tega žegna božjega je vse zastonj. Če tudi zjutrej pred dnevom na delo vstajaš, če vse reke in morja prejadraš, če še tako veliko kupčijo imaš, in vse somnje obhodiš, brez žegna božjega si ne boš nič pripomogel. „Gospodov blagoslov pa obogati“ (preg. 10, 22). Kdor božji žegen ima, pridobi si z malimi rečmi veliko, in vse mu po sreči gre, kakor nad Petrom vidimo, kateri je na Gospodovo besedo, z njegovim žegnem, še enkrat mrežo vergel, in je tako veliko rib zajel, da se je mreža tergala, in dva čolna sta se pod težo rib topila.

Žegna pa Bog ne deli, kakor bi človek sam hotel, božji žegen je plačilo, ki ga le dobri, pravični prejemaajo. „Ako poslušáš glas Gospoda, svojega Boga“ — tako je obljubil Bog — „da storiš in spolnuješ vse njegove zapovedi, ki ti jih danes zapovedujem, blagoslovljen boš v mestu, in blagoslovljen na polju. Blagoslovljene tvoje žitnice, in blagoslovljene tvoje zaloge. Blagoslovljen boš, ko prideš in odideš“ (V. Moz. 28, 1.). In le od pobožnega pravi David: „Mlad sem bil, in sem se postaral, pa še nisem vidil pravičnega zapuščenega, ali da bi njegovi otroci kruha stradali“ (ps. 36, 25). Zato, ljubi kristijani! če hočete žegen božji v svojih hišah imeti, storite dobro, varujte se hudega.

To je zapopadek mojega govora:

1. Storite dobro. Žegen božji tam počiva, kjer pravičen rod prebiva.

2. Varujte se hudega. Kjer pregreha se godi, žegen božji tam beži. —

O Jezus na tvojo besedo bom vergel mrežo!

I. d e l.

„Žegen božji tam počiva,
Kjer pobožen rod prebiva“.

Kar tukej povem, nič novega ni; sveti kralj David, kateri je več kakor tavižent let pred Kristusovim rojstvom živel, pisal je že v 111. psalmu: „Rod pravičnih bo oblagodarjen“. In v evangelju na binkoštno nedeljo berete: „Tisti čas, to je veliki četrtek po zadnji večerji, rekel je Jezus svojim učencem: Ako me kdo ljubi, bo moje besede spolnoval, in moj Oče ga bo ljubil, in bova k njemu prišla, in pri njem prebivala“. (Jan. 14, 23.) Kjer tedaj ljudje Boga ljubijo, in besedo božjo spolnujejo, kjer pobožno živé, in se rod pravičnih v hiši nahaja, tje pride Bog, tam božji žegen počiva. Kje pa je rod pravičnih? Tam, kjer so starši dobri, kjer so otroci dobri, kjer so posli dobri in pravični. Poslušajte en sam izgled.

1. Nikoli nobeden ni toliko sreče in žegna v hiši imel, kakor sveti Job in njegova žena. Imela sta od Boga žegen pri otrocih; sedem sinov in tri hčere sta imela, in vsi so bili dobri in pobožni. Imela sta božji žegen pri časnem premoženju; posestvala sta 7000 ovec, 3000 kamel, 500 jarmov volov in 500 oslic. Imela sta božji žegen v križih in terpljenju; zakaj dasiravno je

Job po božjem dopuščanju svoje otroke, svoje čede, svoje zdravje zgubil, in bi bil kmalo še ob življenje prišel, pa je vse te nadloge voljno prenašal, in naposlednje je prejel dvakrat toliko, kar je pred zgubil. Odkod je Job dobil toliko sreče? Od svoje pravičnosti, od svoje pobožnosti. Sveto pismo priča od njega: „Bil je pošten, pravičen mož, ki se je Boga bal, in hudega zderževal“; (Job. 1, 1.) ja še clo vsake nevarnosti v greh se je tako zlo varoval, da je zavezo naredil s svojimi očmi, da bi clo ne mislil na devico. (Job. 31, 1.)

Ljubi očetje in matere! delajte in skerbite, prihranujte in varujte, kolikor hočete in morete, to še vaše hiše ne stori srečne, če ni žegna božjega. Žegen božji pa bote imeli, če živite, kakor sv. Job: odkritoserčno brez zvijač; pošteno brez goljufije; poterpeljivo v križih in terpljenju; bogaboječe brez hinavščine; če se, kakor ta pobožni pastirski poglavar, vsakega greha in vsake nevarnosti v greh varujete: „Rod pravičnih bo oblagodarjen“.

2. K rodu pravičnih se prištevajo tudi dobri, pobožni otroci. Da srečo in žegen božji v hiši obrani, imel je pobožni Job narvečo skerb, da so tudi njegovi otroci nedolžni in pobožni ostali. Včasih jim je tudi kako veselje dovolil; pa tudi že odraščeni so se morali v vsi nedolžnosti veseliti. „Njegovi sinovi so hodili, in so gostovanje napravljali, vsak v svoji hiši, in ob svojem dnevu (ob rojstnem dnevu). In so poslali in poklicali svoje tri sestre, da so z njimi jedle in pile. In kader so bili dnevi gostovanja zaporedoma pretekli, poslal je Job po nje, naj bi k njemu prišli, naj jih z Bogom spravi, ter je o svitu vstajal, in je žgavne daritve za nje opravljal. Rekel je namreč: Morebiti so moji sinovi grešili, in v svojih srcih Boga razžalili. Tako je Job vse te dni (po vsakem rojstnem dnevu) delal“. (Job 1, 4. 5.)

Glejte, ljubi starši! oče Job je molil in daroval vsak dan za svoje otroke: dovolil jim je le tako veselje, kjer so le bratje in sestre skupej bili; ne v ptujih, ampak le v njih lastnih hišah, in še tam je bil v skerbi, da bi se vsaj z mislimi ne pregrešili. Od tega imenitnega očeta naj se keršanski starši učé, kako naj za nedolžnost svojih otrok skerbé. Oh, da bi pač, posebno odraščeni sinovi in hčere — le z brati in sestrami — ne da z drugimi nevarnimi osebami družega spola imeli tovaršijo in prijaznost! Da bi pač, posebno ob ponočnem času raji doma, v svojih hišah, kakor v ptujih hišah se razveseljevali! — Da bi pač pri razveseljevanju vselej na Boga, na smert, na večnost mislili, da bi se ne le z besedami in djanjem, ampak tudi z mislimi in željami ne pregrešili! Pri sončnem zahodu nedolžni golobčki zleté v golobnjak, in ljube tičice v svoje gnjezdo; le sôve in gerdi natopirji ljubijo nočno tamoto. Keršanski otroci! bodite nedolžni golobčki, in varujte se del tamote.

3. Potlej morajo tudi posli, hlapci in dekle po svoji moči si prizadevati, da sreča in žegen božji v hišo pride in ostane. Sv. Job je bil nar imenitniši mož v celi jutrovi deželi, in je imel silno veliko družine. (Job 1, 3.) Ko so sovražniki planili v deželo, in so Jobove čede ropali, branili so se njegovi hlapci do smerti, tisti pa, ki je ubežal, je hitro tekkel, gospodarju to oznanit. Da je Job toliko bogastva in žegna pri čedah imel, pripomoglo je gotovo tudi to, da so pridni in pošteni bili njegovi hlapci in pastirji. Tako je Jakob, Izakov sin, s svojo pobožnostjo svojemu stricu Labanu srečo v hišo prinesel, ker mu je 20 let v vsi nedolžnosti služil; tako je čisti Jožef v Egiptu, ko je napred višemu kraljevemu služabniku Putifarju, potlej pa kralju Faraonu pobožno in pošteno služil, žegen božji ne le v hišo, ampak čez celo kraljestvo prinesel. Zapomnite to, ljubi kmetje! kader hlapce in dekle v službo jemljete, nikar na to ne glejte, ali so dobri delavci, ampak veliko več na to, ali so dobri kristijani. Vi ne smete zadovoljni biti, da v a m pridno služijo; nar ljubši vam mora biti, če tudi Bogu služijo, da radi molijo, da ne kolnejo, da čisto živé, in se greha varujejo. Tako bo pobožen hlapec, pobožna dekla, tako bodo vsi pobožni posli žegen božji v vaši hiši, v vašem hlevu, na vašem polju pomnožili. Če starši in otroci, in hlapci in dekle pobožno skupej živé, smejo gotovo sreče in žegna božjega pričakovati. Tako govori sv. Duh iz ust sv. kralja Davida: „Kteri se bojé Gospoda, upajo v Gospoda; on je njih pomočnik in varh. Gospod se nas spominja, in nas oblagodarja; oblagodarja Izraelovo hišo, oblagodarja Aronovo hišo, oblagodarja vse, ki se bojé Gospoda, majhne z velikimi vred. (ps. 113, 11). Tedaj sina, kakor očeta, hčer kakor mater, hlapca kakor gospodarja, deklo kakor gospodinjo: „Rod pobožnih bo oblagodarjen“. (ps. 111.)

Žegen božji tam počiva,
Kjer pobožen rod prebiva.

To smo v prvem delu premišljevali, zdaj pridemo k

II. d e l u.

Žegen božji tam počiva
Kjer pobožen rod prebiva,
Kjer pregreha se godi,
Žegen božji tam beži“.

Ravno to je že kralj Salomon v svojih pregovorih povedal, ko je rekel: „Pravičnost narod povzdiguje; greh pa ljudstva ne-

srečne dela". (Preg. 14, 34.) Da, če hočemo Bogu čast dati, in resnico govoriti: Od kod pride, da naše dni v nekterih deželah, ki so nekde tako srečne bile, ni sreče, ni žegna božjega najti? To pride od pregreh ljudstev, ki so si božjo jezo in kazen nakopali. Sveto pismo pravi: "Greh ljudstva nesrečne dela". Če je pa greh, ki cele ljudstva pokončuje, je gotovo tudi greh, ki posamesne hiše podira; naj že bo potlej greh staršev, ali greh otrok, ali pa tudi le greh poslov.

1. Srečo in žegen božji prežene nar poprej greh staršev. Kako srečna sta bila prva dva človeka Adam in Eva? V sveti nedolžnosti in v nar lepšem veselju sta živela v paradižu. Nista poznala nobenih nadlog, nista čutila nobene bolečine, tudi smerti nista poznala. Pa greh, ki sta ga storila zoper božjo zapoved, ker sta jedla od drevesa, od ktereга jima je bil Bog jesti prepovedal, ta greh je nje in vse njih otroke pripravil ob nedolžnost, ob veselje, ob paradiž.

Ljubi očetje in matere! naj bo vaša hiša zdaj še tako srečna, naj se vam kakor v raju dobro godi: če se pa grehu vdaste; če začnete napuhnjeno in nasladno živeti; če se veliko bolj bogato oblačite, kakor vaši predniki; če veliko bolje jeste in pijete, kakor vaši starši; če za Boga, za cerkev, za molitev, za post, za ybogaimeđanje nič več toliko ne porajtate, kakor vaši pošteni očetje in vaše pobožne matere: potlej sem vam prerok, in povem vam, da čez kratko ali dolgo vaša hiša ne bo več paradiž. Vodnjak se zamore sprazniti in posušiti, če je tudi danes poln vode. S pregrešnim življenjem zamorejo tudi naj bogatiši starši na be-raško palico priti. Zakaj greh, pravi Salomon, cele narode nesrečno dela, zakaj bi tudi posamesnih hiš nesrečnih ne storil?

2. Srečo in žegen božji prežene greh otrok. Heli je bil veliki duhoven in sodnik čez vse Izraelsko ljudstvo. V njegovi hiši je bila do zdaj sreča in žegen božji; zakaj on je bil za se pobožen mož. Pa kako dolgo je terpela njegova premožnost? Tako dolgo, dokler njegovi otroci niso odrastli in hudobni postali. Ofni in Fines, njegova sina, sta bila hudobna, še clo v hiši božji sta hudo počenjala, ljudi v pobožnosti motila, in slehernemu pohujšanje dajala. Ljudje so očetu tožili, kakšne hudobije da njegova sina počenjata. Heli ju je svaril, ali kaj sta se menila neporedneža za krotke očetove besede! Starček pa je bil predober, da bi ju bil bolj oistro kaznoval. (I. kralj. 2, 12. 4, 11.) Poslušajte pa, kaj je prišlo iz tega, da je slabo izrejal svoje otroke. Kmalu potem je zadela jeza božja očeta, njegove otroke, in ves njegov zarod. Navstala je vojska s Filiščani; Ofni in Fines, Heli-

jeva sina sta bila v vojski vbita; skrinja zaveze, zaklad Judov, je prišla sovražnikom v roke, Heli pa, ko zve to novico, se je tako zlo prestrašil, da je padel znak čez stol, si vrat zlomil, in precej umerl. Iz njegove rodovine ni nobeden visoke starosti dosegel: ja njegovemu zarodu je bila služba velikega duhovstva popolnoma odvzeta.

Zapomnite si tukej, ljubi starši! kar spet Salomon pravi: „Komur se šibe škoda zdi, sovraži svojega otroka“. (Preg. 13, 24.) Ko bi bil Heli svoje otroke od otročjih let bolj strahoval, ne bili bi tako hudobni, pa tudi ž njimi vred tako nesrečni postali. Starši, ki svojih otrok ne strahujejo, Boga silijo, da otroke in starše ob enem kaznuje. Marsikteri starši so do zdaj le tako srečni bili, ker so bili od svojih staršev dobro izrejeni; če pa spet svojih otrok v božjem strahu ne izredé, kmalo bo stara sreča pri oknu ven zletela. Hudobni otroci preženejo srečo in žegen božji.

3. Ravno tako srečo in žegen božji preganjajo tudi hudobni posli. Gieci, služabnik sv. preroka Elizeja, se je le v tem pregrešil, da je od Namana, sirskega vojskovodja, dar vzel, kar mu je Elizej, njegov gospod, prepovedal, in precej je bil Gieci po vsem životu gobov.

Torej, ljubi hišni očetje in hišne matere! kakor bi ne imeli radi v svoji hiši posla, ki je gobov, iz strahu, da bi se tudi vaših otrok bolezen ne prijela: tako tudi nobenega razberzdanega hlapca, nobene pohujšljive dekle v svoji službi ne prideržujte. Vsak hišni oče je dušni pastir in fajmošter v svoji hiši, in bo moral odgovor dajati od vseh grehov svojih podložnih. „Ako pa kdo za svoje, in zlasti za domače nima skerbi, zatajil je vero, in je hujši od nevernika“. (I. Tim. 5, 8.) Tega ne govorim sam iz sebe, to je pisal sv. Pavl, kteremu je sv. Duh te besede vdihnil. To je očitno, kdor v svoji hiši vse hudo dopusti in k temu molči, kader je Bog žaljen, ta ne veruje v Boga, ki vse hudo kaznuje, temu se ne studi hudobija, ktera se še clo razumnim nevernikom studi. Tako nikar ne ravnajte, ljubi moji ljudje! Mislite vselej: Mi bomo za svoje grehe dosti odgovarjati imeli, zakaj bi si še ptuje grehe na svojo vest nakladali, zakaj bi si z grehi svojih poslov žegen božji iz svojih hiš preganjali? —

S k l e p.

Tako je prav! Očetje, matere, otroci, posli te soseske! zapomnite si: le greha, posebno smertnega greha nikar, da žegna božjega iz svojih hiš ne preženete! Da bi pač današnje pridige nikoli ne pozabili! To, kar sem vam govoril, da se ob kratkem s temi besedami povedati:

Žegen božji tam počiva,
Kjer pravičen rod prebiva.
Kjer pregreha se godi,
Žegen božji tam beži.

Bodimo torej vsi — vsi pobožni in pravični — in žegen božji bo pri nas prebival! Amen.

Pridiga na praznik ssv. apost. Petra in Pavla.

(Sedanje stiske sv. kat. cerkve; gov. K. K.)

„Peter! ti si skala, in na to skalo bom zidal svojo cerkev“. (Mat. 16, 18.)

V v o d.

Sveto veselje in verno navdušenje me navdaja, kedar pre-mišlujem, kaj se danes po vsem kat. svetu godi. Kat. cerkev je častitljivo, velikansko duhovno telo, kakor nas katekizem uči, telo, čegar glava je Kristus sam v nebesih, serce ali središče tega telesa pa je v Rimu, mi pa kat. kristijani smo udje tistega, terdno med seboj zavezani, naj smo si prebivavci naše Evrope, ali pa široko raztegnjene Azije, ali žgeče Afrike, ali daljne Amerike ali drugih krajev sveta; s svojima nogama pa sega letò prečudno telo doli v globočine podzemlske, katerim se vice pravi, kjer verne dušice

željno čakajo pomoči, ki jim skoz in skoz od kat. cerkve dohaja. To je, kar sv. Pavl v svojem listu do Efež. (2, 19.) piše, rekoč: „Vi niste več gostje in ptujci, ampak ste mestjani svetih in domači Božji, vzdani na skalo apostolov in prerokov, in poglavitni vogelni kamen je sam Kristus Jezus, na katerem je vse zidovje sestavljeno in raste v sv. tempelj v Gospodu, v katerega ste tudi vi vzdani v prebivališče božje v Duhu“.

Kakor pa iz serca vse življenje človeku izhaja, tako iz Rima vse duhovno življenje naše. Zato se danes tudi mi tu veselimo in ta dan praznično, kar je naj več mogoče, obhajamo. Posebno so leta 1867 ta dan slovesno v Rimu obhajali. Lani so v Rimu obhajali osemnajstoletni spomin slavne mučeniške smerti apostoljskih bratov sv. Petra in Pavla, ktera sta bila današnji dan leta 67. po Krist. za cesarja Nerona eden križan, drugi obglavljen, da, kakor sta si v življenju brata in tovarša bila, sta si tudi v smerti in v nebesih. Zares čudne reči so se godile lani v Rimu! Ravno, ko se serditi sovražniki od vseh krajev vzdigujejo, zbero sv. oče papež svoje brate, škofo kat. cerkve, 400 škofov in 4 — 5000 duhovnikov in druge vernike okoli sebe in obhajajo z njimi svečanost, ktera po vsem svetu slovi, in ravno zdaj so vseh oči v Rim obrnjene, čakajoče kaj se bo zgodilo. In glejte! sv. oče papež, kakor nekdanj ljubi Jezus na Galilejskem morji v barki vsred svojih učencev, mirno živijo, naj jim tudi vse strahote žugajo; tudi oni lahko s sv. apostolom Pavlom (I. Kor. 4, 9.) rečejo: „V razgledovanje smo svetu, angeljem in ljudem“. Tudi mi se hočemo danes proti Rimu obrniti, v nauk vam pa hočem:

1. Namene pokazati, ktere imajo sovražniki rimskega duh. sedeža;

2. pa tudi kako se imajo verni kristijani v sedajnih nadlogah proti sv. očetu obnašati.

Poslušajte me zvesto, hočem dalje govoriti na povišanje božje časti, pa tudi ssv. apost. Petra in Pavla in kat. cerkve sploh.

I. d e l.

Znano vam je, kako je Jezus sv. Petra za naj višega poglavarja svoje vidne cerkve postavil in mu ključne neb. kraljestva izročil in skerb za ovčice in jagnjeta svoje, ktere naj vodi in jih lepo pase in za nebasa redi. Po tem takim je tedaj sv. Peter šel v Rim, ki je bil glava vesoljnega sveta in je ondi svoj sedež postavil poleg naj mogočnejšega ajdovskega cesarja, on reven ribič, zaničevan Galilejec. In glejte! Starorimski paganski cesarji, ako-

ravno so še 300 let svet vladali, morali so se umakniti dubovski viši oblasti, ktera je bila v Rim prenesena; rimskih cesarjev že davno ni več, na njih mesto pa so nastopili duhovni vladarji, papeži, katerih je že do današnjega dne 256.

Da bi pa tem ložeje in koristnejše svojo preimenitno službo opravljali, dal jim je Bog v svoji neskončno modri previdnosti po raznih dobrotnikih v last razne posestva, naj bi ne bili kakemu posvetnemu vladarju podložni in odgovorni. Posvetni vladar bi jih lahko v cerkveni vladi zadrževal in motil v naj večo dušno škodo jim izročenih vernih kristjanov, ampak naj bi vsi prosti in neodvisni oskerbovali dušno zveličanje svojih ovčic. Zakaj akoravno kat. cerkev pod varstvom samega vsegamogočnega Boga, pod vodstvom sv. Duha stoji, vendar si ne sme misliti, da bode Bog v prid svoji cerkvi vedne čudeže doprinašal, ampak On se po navadi človeških pripomočkov poslužuje, da svojo cerkev ohrani in do zaželenega cilja in konca pripelje.

To tudi sovražniki rimskega stola naj bolj vejo, zatoraj se tako na vso moč poganjajo, sv. očetu naj potrebnejše sredstva ali podpore njih časnega obstanka spodkopati in spodbiti, jih ob vso veljavo na svetu pripraviti, jim pa tudi duhovno vladanje celega sveta iz posvečenih rok izviti in celo do navadnega škofa kat. cerkve ponižati. To je njih peklenski namen, na to namerjajo vse njih sile in zvijače, zato so tudi že papežu pred 7 letmi veliki del njih pravičnega, 1000letnega posestva vzeli in zdaj se zopet na noge spravljajo, jim še ostanek njih dežel po reparsko vzeti in drugi nesrečni Italiji pridružiti, zadnjič pa še papeža iz Rima pregnati, kakor se je že večkrat zgodilo.

Toda poglejmo bolj na tanko, kaj so sv. Oče za celi kat. svet in bomo spoznali, kaj hočejo njih nasprotniki, kaj na skrivnem kuhajo.

a) Sv. oče so narpoprej varh prave in čiste vere Kristusove in edinost v veri je prvi steber njih apostolskega sedeža. Kar je ljubi Jezus sv. Petru govoril, to tudi nasledniku njegovemu, rimskemu papežu velja: „Simon! Simon! glej satan vas je poželjel, da bi vas precejel, kakor pšenico. Toda jaz sem prosil za te, da ne peša tvoja vera; in ti, kedar se boš nekdan spreobrnil, poterdi svoje brate“. Kristus je tedaj molil za sv. Petra in njegove nastopnike papeže, da se ne bodo nigdar v veri zmotili, pa jim je tudi naložil dolžnost, naj skerbijo med verniki za ta neprecenljivi zaklad, edinost v pravi, čisti veri: „Ti poterdi v veri svoje brate“. Ta prvi steber kat. cerkve podreti in potem

takem sv. vero samo iz sveta, ali vsaj iz naših krajev strebiti, mislijo sovražniki, kedar vse žile zoper papeža napenjajo; dobro vedoči, da s papežem tudi sv. resnica beži in laž se brez zadržka širi. Ni še 3 leta, kar so sv. oče v nekem razglasu naj navadnejše krive nauke sedajnega časa očitno zaznamovali in obsodili in svoje ovčice svarili pred njimi. Kako da so resnico zadeli, pokazal je strašen krik, ki so ga nasprotniki vzdignili zoper to papežovo pismo. Ali ravno to nam je priča, da le, dokler papež oblast imajo, očitno pred vsem svetom govoriti, bo tudi resnica sv. vere še veljala na svetu in se slišala; ako bi prej ali slej — kar Bog obvaruj — njih pastirski glas vtihniti moral, vse bi se zmešalo in nesrečni časi bi prihruli, kakor se je zgodilo konec pretečenega stoletja na Francoskem. Tam se je očitno vidilo, kam da človek brez sv. vere zabrede, ker podrobili so vse britke martre, celo Boga v nebesih tajili, nesramnico na altar posadili pa tudi človeško kri v potokih prelivali, dokler jih niso strašne šibe prepričale, da je še pravičen Bog nad njimi, kateri se zasramovati ne da. „Jes sem zato prišel na svet . . (Joan. 18, 37.) Te Jezusove besede lahko tudi rimski papež na se obernejo in od tod hudičeva jeza nad njimi, ker hudič je oče laži.

b) Sv. oče so pa drugič varh čednosti in pravice po vesoljnem svetu in pobožnost je drugi steber apost. sedeža. Kristus je sv. Petra in vse njegove naslednike postavil sodnike zemlje, naj sodijo, kaj je prav in ni prav, kaj dobro in hudo in naj po stezi pravičnosti vodijo narode zemlje v nebeški dom. Zato jim je dal ključne nebeške, naj odpirajo ali zapirajo, vežejo ali razvezujejo, kakor spoznajo za zveličanje kerš. duš. Ti ključi prečudni v roci sv. očeta so tolažba spokornim, strah pa nespokornim grešnikom, čertivcem čednosti in pobožnosti. Zatorej spodkopavajo s tako peklensko marljivostjo, toti drugi steber apostoljskega sedeža, namreč: čednost in pravičnost kerš. življenja in na nje mesto stavijo gerdo razujzdanost. Pa ravno zavoljo tega, ker so sv. oče še eden občno veljavni branitelj kerš. pobožnosti, zato jih obsujajo s psovkami, obrekovanjem in z vsemi pšicami svojih hudobij. Pa ne le samo papeža, ampak celo Boga samega se lotijo, kakor se je pri procesiji na Rešnjega Telesa dan v nekem mestu na Laškem zgodilo. Brezbožna derhal je v procesijo tiščala, kamenje za njo lučala, še celo mašnika, ki so presv. Rešnje Telo nosili, se lotila, tako da so se z monštranco na tla zgrudili; glejte to je sad tiste omike, ktera papeža zaničuje in preganja, na vse zadnje vse to le Jezusu samemu velja, čegar spomin hočejo iz sveta izbrisati. In ali nam skušnja ravno tega ne priča? Ali ne vidimo v vsaki fari in v vsakem stanu že mnogo takih ljudi, kateri so zgolj po razujzdanosti tako daleč prišli, da ne porajtajo več ne

za mašnike ne za papeža, ne za božje ne za cerkvene postave, ne za cerkev, ne za Kristusa, ne za nebesa ne za pekel? Zares satanovi pomagači so, kateri pravico in kerš. pobožnost vkončujejo, strah pred grehom zatirajo, božje reči zasmehujejo, sv. čednosti posebno čistost, kakor slabemu človeku nemogočo oznanujejo, papeža in duhovne kakor neusmiljene trinoge popisujejo, pregreho k večemu le še kakor človeško slabost veljati pustijo, še rajši ji pa svetli plajšč čednosti ogernejo, češ da, kedar se bodo enkrat ljudstva v blato vseh pregreh pogreznule, potem tako nihče ne bo več ne na duhovne ne na papeža porajtal. Začele bojo pohujšane ljudstva, kakor vsi hudobneži od nekdanj, duhovne in papeža zapuščati, zaničevati in preganjati, nihče se ne bo ključa, ki nebesa zapira, več bal, nihče za pomoč ključa, ki jih odpira, več prosil in tako se bo drugi steber moči in slave Petrovega stola sam po sebi zrušil. Tako modrujejo prav po hudičevo sovražniki papeževi, ne le v Rimu in v prenesrečni Italiji, ampak tudi drugod, tudi v naših krajeh, posebno od tiste strani, ktera se nosi, kakor da bi bila vso modrost na žlici vode popila in hoče svoje brezverne misli tudi prostemu ljudstvu vcepiti, ali prav za prav mu sv. kerš. kat. vero in ž njo vred vso pobožnost, čednost in pravičnost iz serca vykrasti. Za božjo voljo vas prosim, ne trobite v njih rog, ne dajte se jim zmotiti, varujte se timveč krivih prerokov, kateri itd. Jim veljajo ojstre besede sv. Pavla v listu do Filip. (3, 18. 19.)

c) Sv. oče so zadnjič duhovni vladar, vseh katoliških narodov na zemlji, ker brez vladarja nobeno kraljestvo obstati ne more, tudi kat. cerkev ne. „Pasi moje jagnjeta, pasi moje ovce“. Tako je Jezus sv. Petru govoril: Pasi moje ovce in jagnjeta, to je: Vodi in vladaj vernike, vodi in vladaj škofe. K vladanji pa je treba, da se zamore vladar po svoji volji gibati, da mu nihče zadržkov staviti ne more, treba pa je tudi dostojne pomoči, da svoje vladarske namene izpeljuje. K temu cilju in koncu imajo papež svoje lastne dežele, „dedšina ali erbšina sv. Petra“ imenovane; in to že čez 1000 let, tako da se nobeden drugi kraljevski tron v celi Evropi tolike starosti hvaliti ne more. Ali glejte! ravno to je njihovim sovražnikom naj hujši tern v peti, zatoorej se po vsi sili poskušajo, da bi tota tretji steber apost. sedeža poderli. „Rim ali smert“ to je njih beseda; k temu hudobnemu namenu, da bi namreč Rimsko mesto si prisvojili, papeža pa za vrata posadili, plačnjejo še celo po nekterih krajeh okoli 5 gld. stibre na leto za vojsko zoper papeža. Iz tega se vidi, koliko je nad tem ležeče, da sv. oče svoje dosedanje dežele še vnaprej obderžijo, in ko bi mi tega ne verjeli, sovražniki njihovi nas glasno učijo. Skrivajo sicer svoje namene pred kerš. ljudstvom in hlinijo se, kakor bi tudi oni sv. očeta spoštovali in jim vse dobro želeli, le sleči in

znebiti jih hočejo posvetnih in deželskih stvari in skerbi, da bi tem lažje skerbeli za duhovske; zato hinavsko pravijo, naj papež svoje posestva jim prepusté. — Toda kdo ne sprevidi toto zvičajno ravnanje, s katerim hočejo sv. očeta obropati, da bi jim bile roke zvezane in da bi bili potem prisiljeni, od milosti italijanskega kralja ali drugih evropejskih vladarjev vbogajme prositi in beračiti? In ako bi sv. oče v toti božji rop privolili, kdo bi si bil še v naprej svojega posestva svest? Le telesna moč bi potem takem vladala in veljala na svetu, ne pa od Boga postavljena pravica in zvestoba. Zatorej se sv. oče toliko krepko in močnodušno branijo zoper vse nastave in ponudbe, s katerimi jih zakleti sovražniki okoli njih lažijo, da bi jih v to pripravili, naj bi se svojemu deželskemu vladarstvu odpovedali. In prav imajo, da še sv. dolžnost jim je, tako in ne drugači govoriti, tako in ne drugači storiti.

II. d e l.

Ljubi moji! slišali ste, kam da sovražniki papeževi merijo, vse stebre keršanstra prevreči, kakor je nekdaž Samson steber malikovavskega tempelja tako silovito stresel, da se je cela hiša poderla. Papež so jim na poti, potem bi lahko tudi kat. cerkev odpravili. Res je sicer, da ona ima obljubo, da bo večno obstala; toda znalo bi se zgoditi, ako sovražniki zmagajo, da po besedah skriv. raz. (2, 5.) se svečnik kat. cerkve v druge kraje premakne in nam nje zveličanska luč ali za delj časa ali celo za vselej ne vgasne. Zatorej stopimo na noge, kažimo se kot pravi kristijani in katoličani, hvaležni za vse dobrote papeževe;

1. s tem, da brez strahu pričamo za sv. vero in za keršanstvo sploh, kar je posebno dan danes živa potreba, ker bi sovražniki cerkveni naše molčanje in našo boječnost lahko krivo razlagali, češ da smo njihovih misel, česar nas Bog v svoj milosti obvaruj. Ako pa kjer bodi kaki širokonstnez, bodi si v kmečki ali gosposki suknji zoper cerkev ali papeža kako nespodobno zine, le mu prederzni jezik zavežimo, da ga drugokrat ne bo več volja, zoper cerkev in njene posvečene služabnike nespametno in gerdo kvantati. Ne bodi nas strah, akoravno nas kot prenapetneže ali mračnjake zasmehujejo. Danes posebno veljajo besede Kristusove: „Kdor bo mene spoznal i. t. d. Na Francoskem in drugot so se posebne družbe osnovalé s tem namenom, pravice sv. očeta zagovarjati z besedo in z djanjem. Kdor pa sv. očetu dolžno čast krati, njemu Bog sam po svojem služabniku Mojz. žugá (V. 25.) „Preklet bodi, kdor ne spoštuje i. t. d.

2. Ljubimo pa tudi sv. očeta po otroško, veselimo se ž njimi, kedar se oni veselijo, žalujemo, kedar žalujejo. O ko bi vi vedli, kako ljubeznjivi so naš sedajni papež Pij IX.; še celo nekatoličani jih obče povišujejo zavoljo njih vljudnosti in prijaznosti, zavoljo njih očetovskega serca in obnašanja. Ako pa na dalje pomislimo, kako da so se sv. oče že postarali, ker od 13. majnika že 76. leto njih življenja teče, vsi bolehní, vsega obropani, jetniku podobni, nosijo poterpežljivo nezmerno breme očetovskih skerbi za dve sto milijonov svojih kat. otrok in vladarstvo cele kat. cerkve; kakošno serce bi moral tisti imeti, kteremu bi se sv. oče v tolikih stiskah ne smilili, kateri bi se ne hotel iz ljubezni do njih prizadevati, jim prebritke bolečine polajšati in v toliki sili po zmožnosti pomagati? In veste kako?

3. Da jih radi vbogamo. Tako namreč piše sv. Pavl (Hebr. 13, 17.): „Bodite pokorni, i. t. d.

4. Posebno podpirajmo sv. očeta z milošnjo svoje molitve, da jim Bog dodeli stanovitnost v tej strahoviti vojski, poterpežljivost v terpljenji, modrost v vladanji sv. cerkve, in da bi njene sovražnike, kateri so tudi njihovi, ponižati hotel in osramotiti. Ko so Izraelci z Amalekitarji vojskovali, je Mojzes s svojim bratom Aronom in še z drugim možem na goro stopil, molit in Boga, gospoda vojskinih trum, klicat na pomoč svojemu ljudstvu. In čudo! kedarkoli je Mojzes svojo roko vzdignil, premagal je Izrael, ko jo je pa nekoliko spustil, premagal je Amalek. Tedaj sta vzela Aron in pa tovarš kamen in sta ga položila pod roke Mojzesove, in sta je tako podpirala od obeh strani, in sicer celi božji dan, dokler je Izrael premagal Amaleka in njegovo ljudstvo. Tako tudi mi z gorečimi molitvami podpirajmo sv. očeta, da bi se vsegamogočni Bog za svojega služabnika potegnil in ga rešil vsake zadrege. Zares čudo! Predlanskim smo vojsko imeli in znano vam je, kako se je slabo končala. V 7 dnevih smo bili že skoraj pri kraju, akoravno je naša Avstrija, kot ena naj mogočnejših držav veljala in močno slovela. Rimski papež pa, akoravno le peščico vojakov imajo, vendar se le že 8 let zoper silovite sovražnike vojskujejo in le še stojijo. Kaj je to družega, kakor očitvidna roka božja, na ktero zaupajo in ktera svetim molivcem svojo moč in milost deli.

Zatorej molimo, molimo za našega očeta, naj nobeden dan ne mine brez te duh. pomoči, za katero sv. oče sami prosijo. Še le pred kratkim so se nekterim, ki so se jim predstavili, v njih prošnje priporočili in izrekli želje, naj bi kristijani za nje zvesto molili. Tudi naš mil. knezoškof so se v Rimu mudili in prepričan

sem, da so z blagoslovom, ki so ga vam sv. oče po njih poslali, prosili so tudi za vaše molitve in zvest sem si, da ne terkajo zastonj na duri vaših kerš. senc.

5. Ako bi zadnjič še kak mali dar v prid sv. očetu darovati zamogli, gotovo veliko zasluženje pred Bogom bi si pripravili, ako ljubi Jezus vsak požirk i. t. d. (Mat. 10, 42.) Koliko plačilo še le vas čaka, ako njegovega namestnika sv. očeta podpirate in jim njih pretežavni stan polajšate? To storé bote 4. zapoved božjo zvesto dopolnovali in se tudi njene obljube deležni storili. „Spoštuj — Amen.

Pridiga za 5. pobinkošno nedeljo.

(Od jeze; gov. M. T.)

„Jez vam povem, da vsak, kdor se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe“.

(Mat 5, 22.)

V v o d.

Troje pglavitnih napak je imela pravičnost pismoukov in farizejev. Perva je bila, da so mislili: Postava Božja prepoveduje le hudobno delati, ne pa tudi znotraj hudobno misliti in željeti. Druga, da so kake majhne stvari na tanko spolnovali in si pri njih veliko vesti delali; Božje zapovedi pa so brezvestno prestopali, ali kakor jim je Zveličar očital, da komarje precejajo, kamele pa požirajo. In tretja njih napaka je bila, da so le iz binavščine pred ljudmi na videz dobre dela doprinašali, in zanje očitne hvale tirjali. Zato je Jezus v svoji pridigi na gori učence in vse ljudstvo, ki se je krog njega zbralo, svaril in jim rekel: „Resnično vam povem, ako ne bo obilniša vaša pravica, kakor pismoukov in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo“. Po njih uku namreč je bilo v besedah: „Ne ubijaj“, le ubijanje naravnost prepovedano,

Jeza, sovraštvo, zaničevanje bližnjega so jim bile majhne slabosti, katerih Bog ne kaznuje. To krivo mnenje toraj Zveličar v današnji pridigi zavrača in dokazuje, da so tudi sovražne misli, zasramovanje in zaničevanje bližnjega velika pregreha, enaka ubijanju, in pravi: „Jaz vam povem, da vsak, kdor se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe“. — Mi kristijani! vemo to, in Zveličar tudi nam pravi, da, kdor se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe, in vendar ga morebiti ni greha, ki bi bil v vsaki starosti, v vsakem spolu in v vsakem stanu bolj navaden, kakor je jeza. To vse vemo in vendar ti divji zverini vrat v naše serca ne zaperamo. Od kod to? Jaz mislim, da od tod, ker malo kristjanov zadosti spozna, kako škodljiva da je jeza, in od tod, ker se tudi tisti, ki jo spoznajo, pravih pripomočkov, naj bi jo vkrotili, ne poslužijo. Vsem tem k dušnemu pridu bom toraj 1) od škodljivih nasledkov nezmerne jeze, in 2) od pripomočkov, jo krotiti, govoril. —

Razlaga.

Zavid in jeza, pravi modri Sirah, (30, 24.) skrajšata dni življenja. Ne bom pa govoril od telesnih bolezni, ne od zgodnje in nagle smrti, ki so se primerile nezmerni jezi podverženim. Zadosti je žalostnih zgledov vseh stoletij, ki nam spričujejo, da jih ta strast ni nič manj pomorila, kakor meč v vojski. Odgovorite mi, od kod toliko pretefov, toliko kervavih ran, toliko pobojev in morij, če vse to iz jeze ne pride? — Zakaj se prederzne hudobni sin ne le z jezikom vstavljati se svojim staršem, ampak vzdigniti celo roko zoper svojega očeta in s pestjo žugati svoji materi? — Zakaj brat bratu ne prizanaša, da je med njima ne le vedni prepir, ampak tudi pretefov in pobijanja? — Zakaj sploh se serca kristjanov poprej vnamejo, kakor suh les, kedar se mu ogenj podtakne? Zakaj se dostikrat po eni sami besedi, v norčiji izrečeni, oko bližnjega, kakor blisk zasveti, in zakaj se zavoljo vsakega majhnega razžaljenja precej sto in sto gerdih priimkov in prekljinovavnih besed sliši, če vse to zgolj iz jeze ne pride? — Toda jezi podverženi še drugače ravnajo. Ravno tisti, ki nočejo od drugih nobene žal besede prenašati, ravno tisti mislijo, da smejo pa druge zmiraj za norce imeti. Tako vsake priložnosti pričakujejo, druge dražiti, se jim posmehovati in jih pikati s svojim postranskim govorjenjem. Kedar drugi njih zasramovanja poterpežljivo prenašajo, jim pravijo, da se jim ne vedó in ne znajo odgovarjati; če jim pa le kolikaj začno odgovarjati, precej je strašen ogenj v strehi. Razžaljenje za razžaljenjem jim leti iz ust, kakor ploha iz črnega oblaka. Vse, kar je res in ni res, kar je bilo in ni bilo,

staro in novo, vse mora zdaj priti na dan, in na zadnje se sklene, da to pa še kratko in malo ni vse, kar bi ti lahko očital. Z malo besedami reči, tako jeza razdeljuje po sercu, da ji še besed zmanjkuje, svojega bližnjega pred svetom in pred nebom toliko počerniti, kolikor bi ga rada. Ni ga slabšega in geršega pod solncem; le čuda, da ga zemlja nosi; vse hudiče iz pekla in strele iz nebes skliče v svojem divjanji zoper svojega brata. — Poglejte, kam jeza zajde, kako razsaja, nori in divja in kako človek v jezi samega sebe pozabi. Zato se nam ni čuditi, če se jeznega in togotnega ogiba vsak, kolikor more; zakaj ni mu ustreči, ravnaj ž njim z lepo ali z gerdo. Nobena beseda, premišljuj in devaj jo na vago, kolikor hočeš, mu ni prav, berž jo bo zabernil in deset družih v sovraštvu proti tebi nameril. Če se mu boš izgovarjal, da v resnici nisi tako hudo mislil, ti ne bo verjel, ali pa poreče, da zato besedo snedaš, ker se ga bojiš, ali ker ti je že toliko dobrega storil. Kakor hitro pa ljudje takega spoznajo, se ga skušajo ogibati in pričo njega rajše molčati. Potlej se pa jezoviti pritožuje, da nihče zanj ne mara, in da nima nobenega prijatla na svetu; saj vendar sv. Duh v sv. pismu govori: „Kdo bo s takim, ki se da hitro k jezi zdražiti, poterpljenje imel, kdo ga prenašal?“ Kako se je post. zakonskima čuditi, če eden drugega kar viditi ne moreta, ker dan za dnevom eden od drugega lepe, prijazne besede ne slišita? Kje bi starši te krivice iskali, da od svojih otrok nič drugega, kakor jezo, zasramovanje in psovanje, nimajo? — Vse to porodi nesrečna jeza!

Še veliko večja pa je dušna škoda, ktero jeza napravlja. Sv. Hieronim pravi: „Jeza so vrata k vsem grehom“. Jeza serce z ošabnimi, bogokletevskimi, obupnimi mislimi napolnuje, in preklinja Boga, vero, zakramente in cerkev. V malo časa je v jezi duša s toliko ranami zavdana, kakor bi jo z nožem rezal; zakaj vse, kar v jezi stori, je pregrešno. Zato Kristus pravi: „Jez pa vam povem, da vsak, kdor se jezi i. t. d.

Nezmerna jeza človeka na dalje vsega divjega stori, in vse zveze, zveze največje prijaznosti v enem hipu razdere in razterga. Sv. Bazilij pravi: „Brat brata v jezi ne pozna; starši in otroci pozabijo od natore same posvečenih zvez. Kakor divja reka o povodnji vse krog sebe potopi in za sebo potegne, ali kakor žvepljen ogenj hitro vse krog sebe požge; ravno tako jezoviti človek v svojem divjanji nič razločka med prijatli ali sovražniki, med nedolžnimi ali krivimi ne dela“. Zato resnico govori nek pesnik, ki pravi: „Strašno je leva prebuditi, in pogubljen je tигра zob; ali najstrašnejši vseh je človek v svoji grozovitosti“. — Savi se raztogoti nad Jonatom, ker mu je od Davida, ktereга je sovražil iz

dna svojega serca, komaj v misel vzel. In Jonata je bil pervorojeni sin Savljev, in vendar je Savelj v jezi po sulici segel, naj bi ž njo prebodel svojega sina. In ko bi se Jonata njegovemu mah-ljeju umaknil ne bil, bil bi umorjen zavoljo nezmerne jeze svoje očeta.

Nezmerna jeza je zadnjič tudi krivična, ker celo nedolžnim ne prizanaša. — Kralj Nabuhodonozor je imel v spanji sanje, katerih se pa, ko se je bil prebudil, ni vedel več spomniti. Vendar pa je svoje preroke in razlagovavce k sebi poklical, naj mu spomen teh sanj razložé. Toda, ker jim kralj ni vedel svojih sanj povedati, tudi oni niso mu bili v stanu razložiti, kaj pomenjajo. Ali zato se kralj razserdi, in jih ukaže vse pomoriti. — Da je jeza krivična, vidimo nad prvim ubijavcem Kajnom, ki je svojega brata Abeljna zgoli zato umoril, ker je bil njegov dar Bogu bolj prijeten. — Ravne to vidimo nad Herodiado, ki ni poprej mirovala, da je kervavo glavo sv. Janeza Kerst. na mizi pred sebo v skledi vidila, in kaj jej je sv. Janez storil? Nič drugega ne, kakor njeno nesramnost, njeno ostudno hudobijo je grajal in jo poboljšati iskal. — Pa, da je jeza krivična, kaj bomo po sv. pismu zgledov iskali, ker se nam jih med nami ne manjka. Naj vsak samega sebe pre-mišluje; ali se mu še ni nikoli primerilo, da ga je kateri sosedov, ali da ga je živina, da ga je nesreč ktera ali kakošen drug primerljaj kaj razjezil. Ali se ni potlej dostikrat doma nad svojo ženo, nad posli, ali nad otroci znosil, in jim le s tim ni krivice storil? Vidite, tako je jeza enaka neberzdanemu konju, kader se mu vajeti izpusté; on ne gleda, da bi le po potu šel, ampak tudi v škodo zajde.

Iz tega vam je toraj očitno, kakošne nasledke da ima nezmerna jeza, ker telesu in duši škoduje, dostikrat bolezen navleče, človeka zdivja, mir in edinost med domačimi in vnanjimi razdera in je proti njim poslednjič krivična.

2. Znano vam je pa, morebiti iz lastne skušnje veste, da si jeza in kesanje roke podajata. Ker pa kesanje dostikrat še le takrat nastopi, ko se v jezi storjeno nič več popraviti ne dá, zato je vsakega dolžnost, da se že od mladosti vadi, to nagnjenje v sebi zatirati. Zato naj se

a) ozira na svojega Zveličarja, kateri mu tako mile besede govori: „Učite se od mene, ker sem krotek in iz serca ponižen“. Sicer nas je vse čednosti ne le z besedo, ampak tudi v djanju učil, pa pri nobeni nas tako prijazno ne nagovarja, da bi se je od njega učili, kakor pri krotkosti in ponižnosti, kakor bi bile krotkost in ponižnost njegove naj ljubše kreposti, in verh tega, kakor bi jih hotel kristijanom, kakor svojim naslednikom posebno priporočiti in v serce vtisniti.

b) Naj se spominja vsakteri besed sv. Pavla, ki od ljubezni govori, da se ne da razdražiti; ljubezen je poterpežljiva. Ljubezen, če jo kdo zasramuje, ji kakošno krivico stori, ljubezen rajše molči, da se sovraštyu in grehu s pota umakne. Hočemo to lastnost ljubezni z očmi viditi, pogledjmo Jezusa, v hiši velikega duhovna, kako se vede takrat, ko ga prederzen vojščak po obrazu udari. Bi se li Božji Sin nad tem hudobnežem ne bil mogel maščevati? Ene same besede bi bilo zadosti, nad hudobneža oginj z nebes poklicati, da bi ga bil, kakor unih 50 mož ob času preroka pokončal. Zveličar pa, kaj stori? Naj bi nas ne le z besedo, ampak z lastnim zgledom podučil, kako ljubezni polno serce vse krivice prenaša, se nad njim ne raztogoti, ampak mu poln milobe mirno odgovori: „Če sem krivico govoril, jo spričaj; če sem govoril pa resnico, zakaj me biješ?“ (Jan. 18, 23.)

Naj bi v toliki ljubezni krotki in ponižni bili, učil je tudi svoje učence. Ko ga v Samarjanski vasi niso hotli prenočiti, sta Jakob in Janez v svoji jezi rekla: „Gospod, ali hočemo ogenj z nebes poklicati, da jih pokonča?“ Pa Jezus jih zaverne in jim pravi: „Ne veste, kakošnega duha otroci da ste! Sin človekov ni prišel, ljudem življenja jemati, temuč ga ohraniti.“

S k l e p.

Hočemo toraj tudi mi jezo v sebi premagovati, ozirajmo se na Kristusov zgled, ki je na vse obrekovanja, zasramovanja, tožbe in krivice svojih sovražnikov molčal in ni odperl svojih ust, kakor jagnje, ki ga v mesnico peljejo. K temu nas spodbadajo besede sv. Krizostoma, ko pravi: „Spominjaj se Kristusove pohlevnosti, in tudi ti boš pohleven postal“. Upirajmo svoje oči, zlasti kedar nas kdo k jezi draži, upirajmo jih v podobo Križanega, nad katerim se pohlevnost in krotkost kakor v zerkalu vidite, ker on nam tolaživne besede govori: „Srečni so krotki, in blagor jim, ker zemljo bodo posedli; i. t. d. Nasprot pa nam tudi grozi: „Vsak, kdor se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe!“ Zatorej varujmo se jeze, da ostri sodbi ne zapademo! Amen.

Pridiga za 6. pobinkoštno nedeljo.

(Bog je neskončno dobrotljiv; gov. — f —.)

„In so jedli in se nasitili, in so pobrali ostanke koscev, sedem jerbasov“.

(Mark. 8, 8.)

V v o d.

Sama milost in dobrota je bilo Jezusovo življenje na svetu. Vsaka beseda iz njegovih ust je bila prelep nauk za naše zveličanje; vsako delo njegovih rok, je bil dobroten čudež za človeško življenje. Ravno je bil gluhomutea ozdravil, da je tanko slišal in gladko govoril. Od ust do ust je šel sloves od njega po vsi deželi, in od vseh krajev so se shajali ljudje Jezusa gledat, poslušat ali kako dobroto od njega sprosit. Jezus pa se je umaknil v puščavo, da bi na tihem in samotnem kraju svojim učencem ložeje razlagal božje resnice, in ž njimi božjo službo obhajal. Ljudem pa tudi v puščavo ni bilo predalječ. Za Jezusom pridejo, le pri njem biti, njega viditi in slišati želé, vse drugo jih nič ne skerbi, ter pozabijo clo na ves telesen živež! Ali vsegavedni Jezus njih potrebe ni pozabil! Lepo je njih duše z zveličanskimi nauki poživil, potem pa tudi njih telo oskerbel, ter nasitel z malo kruhi in ribami nad 4000 lačnih mož. „In so jedli in se nasitili, in so pobrali ostanke koscev, sedem jerbasov“. O čudo prečudo dobrote božje! — Kakor je bil pa Jezus dobrotljiv do lačnih poslušavcev v puščavi, je Bog tudi še dandanašnji do nas dobrotljiv. Ali mar to ni čudež dobrote božje, da na spomlad enmalo zernica po njivi potresemo, na jesen pa cele vozove žita domu pripeljemo? Ali ni čudo božje dobrote, da nam drevje sadje rodi, in se terta na jesen pod težo grozdja šibi? Kaj pa še le porečem od dušnih dobrot, ktere nam Bog deli, da zamoremo bogaboječe živeti in se večno zveličati? Nič drugega ne bom rekel, kakor: Vse to nam oznanuje veselo resnico: „Bog je neskončno dobrotljiv, vse dobro imamo od njega“, ktero resnico sem si ravno danes odbral in izvolil v premišljevanje; poslušajte!

R a z l a g a.

1. Kar vidimo krog sebe na zemlji, in na nebu gori nad nami, z eno besedo „svet“ imenujemo. Na zemlji vidimo stvari, ki so brez življenja, kakor ogenj, voda, perst, kamnje; vidimo pa tudi stvari, ktere življenje imajo. Življenje pa je velik dar, je neizrečena dobrota božja, in ga je vesela vsaka živa stvar. Poglejmo ptice pod nebom. Že o prvem svitu se škerjanček kviško vzdiguje veselo prepevaje, in ne neha žvergoleti, ko se solnce že za gore vmika in se večernica na nebu zaleskeče: ž njim vred tudi druge ptičice po mladem zelenju prijazno žvergolé, nam pa oznanujejo veselo resnico: „Bog, ki nas je vstvaril, je neskončno dobrotljiv!“ — Tisuč in tisuč kebrov in kebríčkov, metuljev in metuljčkov s prelepimi, leskečimi perutnicami, se znajde na svetu, ki tudi vsi radi živé, in radostipolni od cvetlice do cvetlice hité, ter medeno sladčico nabirajo, nam pa oznanujejo, da je Bog, kateri jim je življenje dal, nezmerno dobrotljiv. — Pa tudi brez števila drugih žival, ktere lazijo in se gibljejo po zemlji, vidimo preveseilih, da jih je Bog vstvaril in jim življenje dal! Mirna goved na planini, močni konj na cesti, urni jelen v gojzdu, krotka ovca na paši, hitra vevarica na drevju, clo mala miška na polju, in majhni červ v prahu, vse nam pripoveduje: „Bog, ki nas je vstvaril, je neskončno dobrotljiv. — Ali če brodnik pri jasnem nebu po morju veslja, se mu v njem odpira nov čudopoln svet, v katerem mergoli na milijone živalic in žival. V morju nahaja ribe, večé kot hiše, in druge spet drobne kot nit in majhne kot šivanka, ki zdaj veselo na verh priplavajo, zdaj spet v globočine se poskrijejo. Pa tudi vse te mutaste živali, ki se v nezmernem morju svojega življenja veselé, so nam tihe priče dobrote božje. — Premislimo nadalje, koliko da je dobrotljivi Bog vsem tem stvarjem pripravil za živež in hrano in razveseljevanje. Stvaril je nezmerne gojzde, v kterih hladu se divjačina derži, in ptice živé v tihi veseli svobodi. Obsadil je ravnine s sadjem, posejal z žitom in olepšal z cveticami, ktere ljubo solnce prijazno obsija in se sinji nebez v neizrečeni lepoti nad njimi razprostira in so živim stvarjem prelep pozemeljski raj. In kako lepo je obravnaval, da vsaka ljuba stvar dan za dnevom svoj dostojni in celo obilni živež dobiva, tako lastovka v zraku ferčoleča, kakor riba v vodi gomzijoča, neznani slon v puščavi, kakor majhni mravljiniec v mravlišču, lahkonožni zajec na polju, kot počasna gosenca na drevju, in vsaka druga žival. Nobena stvar ni pozabljena, vsaka svoj del prejema iz Stvarnikove mile

roke. — Tako nam tedaj svet in vse stvari na njem oznanujejo in spričujejo dobroto božjo. Celo stvarjenje so tako rekoč velike bukve, v katerih nam vsaka čerka t. j. vsaka ljuba stvar kaže in pripoveduje večno resnico: „Bog je neskončno dobrotljiv“.

2. Sosebno pa nam stvarjenje človekovo dobroto božjo spričuje. Kako veličasten in imeniten je pač človek, in kako lepe dari je od Stvarnika prejel za dušo in za telo. Čudno lepo je že njegovo telo s peterimi počutki. Njegov obraz je proti nebesom obrnjen, ko med tem druge žive stvari v zemljo gledajo. Njegove oči, oh, koliko so vredne! Naj bi beraču celo kraljestvo ponudil, in mu rekel: „Tvoje bo, ako si daš zanj oči iztakniti!“ ne bo jih dal, in bo rajši berač ostal z zdravim pogledom, kakor pa kralj postal in bi več oči ne imel! — Dalje nam je dal dobrotljivi Stvarnik roke in noge, ki nam k srečnemu in veselemu življenju tako veliko pripomorejo; ali bi pa kateri pameten človek bil tako nespameten, da bi si dal roke odtergati ali noge odsekati za kak denar ali kako drugo reč na svetu? — Kako čuden je tudi naš jezik, s katerim svoje misli eden drugemu razkrivamo in svoje želje na znanje dajemo! Kako žalostno bi bilo naše življenje, ko bi mutasti bili! Ali pa ko bi zdravja ne imeli, kako revno bi živeli! —

Kakor je pa vse te neprecenljive dari dobrotljivi Bog našemu truplu dal, je še lepše lastnosti naši duši dodelil, katero je po svoji podobi vstvaril. Dal ji je um in prosto voljo. To pa so neizrečeno velike dobrote. Naj bolj jih pa spoznamo, ako človeka pogledamo, kateri jih nima. Oh koliki siromak je pač trapež ali norec, ki mu pameti manjka, ali pa bolnik, kteremu se v glavi meša. Le vidimo ga, in se nam v serce smili. —

Nova dobrota iz božjih rok je za človeka tudi ta, da ga je dobrotljivi Bog gospoda postavil čez vse stvari na zemlji. Drevo le toliko časa stoji, dokler ga človek pusti, in ga ne poseka; polje mu rodi sad, s kakoršnim ga obseje; cele gojzde predela v lepe vinske gorice, in nezmerno močirje spremeni v rodovitno polje. In tudi živali, dasi ravno močnejše in urniše memo njega so mu vendar le pokorne; konj mu vozi in orje, ovea daje volno za obleko, krava mleko za živež, kokoš mu jajca nese, pridna bučelica med in vosek znaša, in zvesti pes mu varuje domačijo in premoženje. In kakor te so mu tudi druge stvari v prid, korist in veselje. Iz tega že spet lahko spoznamo, kako dober da je Bog.

Še bolj pa se dobrota božja razodeva iz namena, cilj in konca, zavoljo kterega je Bog človeka vstvaril, ker mu je presrečne

nebesa za večno stanovanje odločil, ako pobožno in bogaboječe živi in si jih tako zasluži. Ako majhni želod v roko vzameš in pogledaš, bi pač ne mislil, da iz njega zamore mogočni hrast prirasti. Tako tudi na človeku v dozdnem življenju ni viditi, kako veličasten da bo enkrat v nebesih. Da bi to nebeško veličastvo dosegel, dal je pa dober Bog človeku potrebne dušne lastnosti in telesne zmožnosti; dal pa tudi dobro in hudo vest, kakor notranjega prijatla in svarivca; dal tudi nevidnega varha, angelja, ki nas pred hudem varuje in k dobremu napeljuje. Kakor pa Bog ni le samo zernja vstvaril, ampak mu daje tudi potrebno vlago in mokroto v zemlji, in solnčni sij in potrebno gorkoto, da lepo ozeleni, raste in zori; tako tudi človeku ni dal samo lepih dušnih zmožnost, ampak mu daje tudi potrebno pomoč in gnado, da zamore svoj namen doteči, svoj cilj in konec doseči, in srečno v nebesa priti.

In kader je človek z grehom se prostovoljno hudemu vdal, zapustivši studence življenja, svojega Stvarnika in dobrotnika, takrat se je božja dobrotla še le naj lepši pokazala. Lahko bi bil Bog človeka na vekomaj zavergel, lahko v večno pogubljenje pahnil; pa ni hotel! Usmilil se ga je, in ker druge cene za človekovo odrešenje ni bilo, dal je, kar je naj rajši imel, kar mu je naj ljubši bilo, dal svojega edinorojenega Sina v smert za grešnike. Veče ljubezni nam Bog pač ni mogel skazati, in ni mogel bolj očitno na znanje dati, da je brez konca dober. Gotova je tedaj resnica: „Bog je neskončno dobitljiv, vse dobro imamo od njega!“

3. Vtegnil pa bi kdo misliti in sam pri sebi reči: „Hem! vsega mi pa vendar Bog ne da: imam starše, ki mi veliko dobrega storé; dobrotnike, ki mi zde v tej zde v drugi reči pomagajo?“ Odgovorim mu in rečem: Ko bi bil ti reven in bolen, dobroserčen mož pa bi ti jedi in zdravil pošiljal po svojem hlapcu ali po svoji dekli, povej mi, kdo ti je te dari dal, ali dobroserčni mož ali njegov posel? Ravno taka je z božjimi darmi: nekaj nam jih on sam razdeli, nekaj po svojih hlapcih in deklah, t. j. starših in drugih dobrotnikih razpošilja: oni nam ne dajo svojih, le božje dobrote nam delé.

Še bi mi znal kdo v besédo seči, ter vgovoriti: „Če je Bog neskončno dobitljiv, zakaj pa pusti da se toliko ljudi pogubi?“ — Tega ni Bog kriv, temoč človek sam. Dal je Bog človeku prosto voljo, naj si zvoli dobro ali hudo, kar pred njim leži. Si zvoli dobro, bo zveličan; si pa hudo zbere, si je sam kriv svojega pogubljenja. Zakaj kakor je Bog dober, hoče da smo tudi mi dobri; vendar pa k temu nikogar ne sili. Na sodbi pa nas bo

sodil po naših dobrih ali hudih delih, sodil potem, kako smo v tem življenju dela usmiljenja skazovali ali opuščali. To pa spet iz ljubezni stori. Zakaj, kakor se skerbna mati za svojega otroka potegne, kteremu drugi krivico delajo, potegne se tudi Bog za naše zatirane brate, kterim nismo na pomoč prihiteli po svoji dolžnosti, ali pa smo jih morda še clo stiskali in jim silo in krivico delali.

„Od kod pa vendar toliko hudega na zemlji, toliko križev in težav, toliko nesreč in nadlog, če je Bog neskončno dobrotljiv?“ — Na ta vgovor bi mogel veliko odgovoriti, ter razložiti, od kod izvirajo vse te nadloge, in zakaj nam jih Bog pošilja, rečem pa ob kratkem le samo to: Človek je po grehu na duši obolel. Dobri oče pa bolnemu detetu grenkega zdravila prinese, da otrok ne umerje, ampak da ozdravi in živi. Tako so tudi križi in težave grenke zdravila našim dušam, ki nas varujejo večne smerti in nam v večno življenje pomagajo. In potem takem so clo križi in težave dobrote, ki nam jih Bog iz ljubezni pošilja.

S k l e p.

Prepričali smo se tedaj, da je Bog neskončno dobrotljiv; treba je, da zdaj tudi še poprašamo, kaj bomo mi njemu poverili za toliko ljubezen in dobroto? — Pred več sto letmi je živela devica z imenom Domnina, ki je Boga tako neizrečeno ljubila, da se je veselja in hvaležnosti razjokala, kolikorkrat je sv. božje ime slišala ali brala. Nekega dne so jo nje spovednik obiskali, ko je ravno z veliko pobožnostjo v sv. bukvah brala, zraven pa obilne solze prelivala. Duhovni gospod bukve pogledajo, in najdejo, da je bilo sv. božje ime, kolikorkrat keli je bilo v njih zapisano, vse zamočeno in od vročih solz vse zalizano, da so se čerke že komaj poznale. Poprašajo jo, kaj da to pomenja. In sv. devici se obraz razjasni in polna sv. gorečnosti odgovori: „Oh, kako bi ne jokala? Ali je pač kaj slajšega in preimenitnišega, kaj časti in hvale vrednišega, kakor sv. božje ime? Kolikorkrat to presveto ime zaslišim, vselej si spominjam, kako dobrotljiv da je Bog do nas revnih ljudi!“ — S to sveto dušo tudi mi svoj glas povzdignimo, ter Boga častimo in hvalimo, ter recimo: „Hvali Gospoda, moja duša, in poveljuj njegovo sv. ime vse, kar je v meni“. (Ps. 102, 1. 2.) „Hvali Gospoda, duša moja, in ne pozabi njegovih dobrot!“ — Vanj pa tudi vselej svoje zaupanje postavljajmo: „Če je Bog z

nami, kdo bo zoper nas? On, ki lastnemu Sinu ni prizanesel, ampak ga je dal za nas vse, kako bi nam ž njim vred vsega ne dal! (Rimlj. 8, 31. 32.) — Bog je neskončno dobitljiv. Tolika njegova dobrota in ljubezen po pravici zasluži, da mu jo z vso mogočo ljubeznijo povračujemo, ter njegove dari po njegovi sv. volji uživamo, njegove dobre po njegovem dopadanju obračamo, nesreče in težave voljno prenašamo, in svoje življenje zvesto po njegovih sv. zapovedih obravnavamo. „Ljubimo Boga, ker nas je on naj poprej ljubil“. (I. Jan 4, 19.) „To pa je ljubezen do Boga, da spolnujemo njegove zapovedi“. (I. Jan. 5, 3.) — Ker je pa Bog do nas tako neizrečeno dobitljiv, moramo tudi mi do svojega bližnjega dobitljivi biti. „Ker nas je Bog tako neizrečeno ljubil, moramo tudi mi eden drugega ljubiti“. (I. Jan. 4, 11.) — To storivši bomo že na tem svetu srečno in veselo živeli; na unem pa prejeli krono življenja, ki jo je dobitljivi Bog pripravil tistim, ki njega ljubijo. Amen.

Pridiga za 7. pobinkošno nedeljo.

(Človek podoben drevesu; gov. J. R.)

„Vsako drevo, ktero ne stori dobrega sadu, bo izsekano in v ogenj verženo“.

(Mat. 7, 19.)

V v o d.

Svojo ljubeznjivo skerb za naše zveličanje nam Jezus tudi v današnjem sv. evangeliju razodeva. Ne svari nas le pred zapeljivci rekoč: „Varujte se lažljivih prerokov“, temoč nam jih tudi popisuje, kateri in kakošni da so. „Po njih sadu jih bote spoznali“, djal je. „Dobro drevo ne more malopridnega sadu roditi“, „tudi ne malopridno drevo roditi dobrega sadu“. — Pač imenitna resnica je to, zlasti današnje dni, ker se število zapeljivcev, kakor njih prekanjenost in zvijačnost čedalje bolj in tako narašča, da blizo niso dalječ tisti časi, od katerih je naš Zveličar pri drugi priložnosti govoril, „da, ako bi zavolj izvoljenih prikrajšani ne bili, bi ne bil zveličan noben človek“. Zakaj, kakor je nemogoče, da bi malopridno drevo dober sad rodilo, tako je nemogoče, da bi se drevesu,

ktero dobrega sadu ne prinaša, dobro izšlo. Jezus sam pravi: „Vsako drevo, ktero ne stori dobrega sadu, bo izsekano in v ogenj verženo, da se sožge“. Ta strašna resnica pač zasluži, da si jo k sercu vzamemo, se neprenehoma greha varujemo in dobre dela doprinašamo, sicer bi tudi nas huda obsoja malopridnega, nerodovitnega drevesa zadela, nesrečna smert, in smod v večnem ognju. Prevdarimo tedaj to Jezusovo besedo od dobrega in malopridnega drevesa od besede do besede, ker nobena ni zastoj, temuč vsaka nar lepših nauk polna. Začnem v imenu tistega, kateri nas zato svari, ker nam dobro želi, v pre-svetem imenu Jezusa, našega Zveličarja!

R a z l a g a.

Jezus je pogostoma v podobah in prilikah govoril, da so ljudje njegove nauke ložej umeli, si jih globokeje v serce vtisnili in raji svoje življenje po njih ravnali. V priliki današnjega sv. evangelija postavlja Jezus vsem grešnikom pred oči, njih žalostni konec, kateri bo prav tak, kakor nerodovitnega drevesa; da bi se še pravi čas spreobrnili in časni in večni nesreči odšli: „Vsako drevo, ktero ne stori dobrega sadu, bo izsekano in v ogenj verženo“.

a) Drevesu primerja Jezus slehernega človeka; in kaj je tudi družega človek, kakor živo drevo, ktero je Bog sam na zemljo, kakor v svoj vertek, zasadil, in ki ga s keršanskimi nauki kakor s solnčnimi žarki razsvetljuje in s svojo gnado, zlasti v svetih zakramentih, kakor z jutrajno roso primaka in krepča, da bi prineslo tisti sad, kakor ga Bog, on ki ga je zasadil, od njega pričakuje? Pod tako podobo nam kaže David pravičnega rekoč: „Kakor pri potoku zasajeno drevo zeleni, in pravi čas obilni sad prinese“.

Človeka primerja naš Zveličar močnemu, že odrasčenemu drevesu, ne pa zelišču ali mlademu germiču. Bog namreč je neskončno pravičen in od nobenega človeka več ne tirja, kakor kar storiti more; pri mladem, še le vsajenem drevesu nobenega sadu ne išče. Kader pa drevesce drevo postane, to je, kader človek v leta razsodka in k pameti pride, tedaj je dolžen po svoji premožnosti prinašati sad dobrih del in lepih čednost. Ako pa v greh zabrede, tedaj malovreden sad stori; s čim se bo izgovarjal? Bo li kakor malopridno drevo še v božjem vertiču stati smelo? Tedaj je tudi grešnik še drevo, toda malopridno drevo, ki se je v hudo-biji že vkoreninilo, ktere ga grehi in hude strasti se kakor veje viso-

cega in debelega drevesa deleč vsak sebi razprostirajo in s svojim strupenim hlapom zrak krog in krog kužijo. Je li čuda, da gospod verta takemu drevesu ne prizanese, in da ga poseka in ognju odloči?

b) Med drevesi tudi razloček delamo; nekatere puščamo za volj sence ali za mejo, dasiravno nam žlahtnega sadu ne nosijo. Grešnikom pa Jezus tudi to upanje odmaja, in vsem brez razločka sekiro in ogenj prisouje: „Vsako drevo, naj stoji, kjerkoli hoče, naj se mu pravi, kakorkoli hoče, ki ne stori dobrega sadu, bo izsekano in v ogenj verženo“. Na svojem vertu hoče Bog le rodovitne drevesa imeti; in kar je nerodovitnega, verže v ogenj, naj še toliko spredkov in lepih lastnost ima. Ali nista bila lucifer, eden prvih angelov, in Judež, Jezusov apostelj, lepe, veliko obetane drevesa? pa izsekana in v ogenj sta bila veržena, ker sta namesto dobrega slab sad obrodila? (Konec prihodnjič.)

Pridiga za 3. pobinkošno nedeljo.

(Kako moramo skrbeti za dušni blagor bližnjega? gov. — f. —)

„Veselite se z menoj, ker sem našel svojo zgubljeno ovco!“ (Luk. 15, 6.)

(K o n e c.)

1. Da včasih kaka podučivna, zavernivna in posvarivna beseda prav dober sad obrodi, ne da se vtajiti. Taka beseda je že marsikterega grešnika spokorila, marsikterega labkomišljenca k resnornemu življenju pripravila, marsikterega nemarneža gorečega naredila, marsikterega omahljivega poterdila. Zatoraj opominja sv. apostelj Pavl Timoteja, svojega učenca, naj nikar ne opušča, podučevati svojih podložnih. Piše mu: „Oznanuj besedo, ne jenjaj, bodi si priložno ali nepriložno, prepričuj, prosi, svari z vsem poterpljenjem in ukom“. Po tem potu morate hoditi tudi vi, ljubi moji! svojega bližnjega morate podučevati, svariti, z ljubeznjivim in resnornim prigovarjanjem od hudega odvrčati in k dobremu napeljevati. Ravno tako je ravnal naš Zveličar; podučeval je nevedne v resnicah sv. vere; opominjal grešnike k pokori, ter jim pred oči postavljaj naj občutniše resnice, da bi omečil njih terde serca; vse je vabil za seboj obetaje preobilnega plačila. —

Da bodo pa vaše podučevanja in svarila imele srečen pospeh, treba vam je previdnim biti, ljubi moji! Nekteri ljudje so v hudem že tako zaraščeni, da pri njih skor nič več ni upati poboljšanja. Le še bolj terdovratne jih dela sleherni opominjevanje; podobni so opekam (ceglom), ki postanejo tem bolj terdi, tem dalj ko se žgó. Včasih jim svarilo služi le v to, da jih le še bolj kaznivredne dela pred Bogom; ker se namreč o svarjenju le zjéze, in preklinjajo in se roté. Kdor ni predpostavljen ali duhoven, naj boljši stori, če v takih primerlejih molči. Take nesrečne ljudi je treba prepustiti njih osodi; zakaj le čudež božje milosti jih vtegne še spokoriti. Opominjevanja se je tedaj praviloma posluževati le pri takih ljudeh, pri katerih se je še nadjati poboljšanja.

Na vprašanje pa: kako je treba bližnjega zavračati? rečem vam, da nam je pri tem posebno ljubezni in krotkosti treba. Lepa beseda nikoli ne preseda. Prijazno opominjevanje človek rad sprejema; grenko očitovanje in zmerjanje pa človeku serec zapira, in marsikterikrat več hudega stori kot dobrega. Sv. Francišek Salezijan pravi: „S kapljico medu boš več muh nalovil, kakor s polnim loncem jesiha (kisa)“. S tim hoče reči: Par ljubeznjivih besed gre zmotenemu bolj v živo, kakor dolgo očitovanje. Sv. Francišek je to vedel iz lastne skušnje. Pridigoval je enkrat v nekem kraju po imenu Anecy. Dva pravdosrednika (dohtarja) pa mu med pridigo dopošljeta pismo nezmerno razžaljivo. Svetnik, terdne misli, da pismo kaj zapopada, kar bi imel ljudem kar naglo razglasiti, prebere ga, potem pa dalje pridiguje, ter ne razodene ne naj manjše nejevolje. Ko je bila pa pridiga pri kraju, vprašuje cerkvenca, kdo da mu je izročil omenjeno pisanje. Ko pisavca zve, poda se k njima, pa razžaljivega pisanja nikakor nič v misel ne vzame, in ju le vprašuje, v čem da bi se bila nad njim spodtaknila. Mu povesta. Svetnik pa zagotavlja, da nikakor ni imel misli, razžaliti ju; in zdajci se pred nju spusti na kolena, ter ju ponižno poprosi, naj bi mu odpustila. Ko vidita svojega svetega škofa pred seboj na kolenih, bila sta oba gospoda silno osramotena. Vsa nevolja ju mine, in zdaj začneta ona dva svetnika odpuščanja prositi, in od te ure živita z njim v lepi zastopnosti, in se ne moreta nikoli zadosti načuditi tako junaški in tako keršanski čednosti. — Vidite, ljubi moji! kako čuden sad donáša krotkost in ljubezen do bližnjega, ki se je zmotil! Ko bi bil sv. Francišek tema dvema možema njuno pomoto ojstro in z hudo očitoval, ali ju clo zmerjal, gotovo bi ju poboljšal ne bil; morda bi bila po tem le še hujša. Toda njegovi krotkosti nista mogla zoperstati; spoznala sta svojo pomoto, in sta se poboljšala. Tudi vi opominjajte svojega bližnjega vselej le z ljubeznijo in prijaznostjo; z vsem svojim zadržanjem dajte na znanje, da ga ne opominjate za to, ker vas je razžaljenje zbolelo, ali za to, ker zanj ne

marate, ali iz jeze, temveč le zato, ker se vam smili, in iz ljubezni. Le takrat, kader zapazite nad njim veliko lahko-mišljenost, kakoršna vse prijazno opominjevanje od sebe odbija, ali če ima grešnik terdo serce, vtegnete bolj resnobno in terdo besedo v usta vzeti, kakor Jezus pri farizejih, da ga pripravite na boljšo pot, če je mogoče.

Pri tem pa je spet vselej gledati na priložni čas. Dokler je zmotenec od svoje strasti še ves razbeljen in omamljen, svariv-na beseda ni še na pravem mestu, in je zastoj vsako svarilo. Ves togoten bo od sebe odbijal vsako posvarjenje, in če bi bilo rečeno tudi s še tolikanj dobrim namenom, in nikakor ne bo imel ušes za pametno prigovarjanje. Toraj poterpitate s svarilom, dokler se strast ne vleže in kri ne ohladi, in se mu poverne mirna pa-met in dobra volja. Tako je ravnala razumna Abigail. Njen mož je bil Davidove ljudi z gerdo odpravil od sebe. Žena pa mu tega nespametnega ravnanja ne oponaša kar na mestu, temveč čaka drugega dne, dokler mož pijanosti ne prespi. (I. Reg. 25.) V tem ravno pa se premotijo mnoge žene. Kader njih možje pridejo pozno v noč domu vsi razbeljeni in čemerni, včasih clo močno vi-njeni, začnejo jih obirati in oštevati, ter jim narejati terdo pridigo, da pridejo tako pozno domu, da so vsi pijani, da so spet toliko denarja zapili in zaigrali, da so pravi malopridneži in ničvredneži, ki pohujšanje dajejo otrokom in vsi soseski, da ž njimi nikakor nič več ni shajati itd. O vé žene! povem vam, da s tem olje vlivate na ogenj. Z oljem pa se ogenj ne pogasi; po olja le še bolj gori. Vaši možje skor še besedice ne morejo sterpeti, koliko manj še le dolge svarivle pridige; kaj čuda? če se razbelijo še tem hujši, in preklinjajo in se roté, in postanejo tako pikri in ser-diti, da se zamorete odtegniti njih pestem komej s tim, da se naglo podaste na beg. Odložite tedaj, (to vam povem v vaš lastni prid), odložite svarjenje tako dolgo, in poterpitate z opominjevanjem do tistihmal, dokler se vam jeza v sercu ne vleže, in vaši možje mirni ne postanejo in za dobro dovzetni. Vsem sploh naj za pra-vilo velja, da naj s svojim svarjenjem pričakujejo priložnega časa; zakaj vsako delo ima svoj čas.

2. Drugi pripomoček, ki v dušni blagor bližnjega še vse več pripomore, kakor naj lepše opominjevanje in podučevanje, je lep zgled. Neki pregovor pravi: „Besede mičejo, zgledi vlečejo“. Če zašlemu človeku naredite pridigo tudi še tako podučno in ob-čutno, le malo bo zdala, če je ne podpirate s svojim zgledom. Spomnim se pri tem neke basni, zapisane v starih bukvah. Zbrali so se raki nekega dne, ter se posvetovali, kako bi se dalo izpe-ljati, da bi njih prihodnji zarod ne hodil več zadniško, kakor oni, ampak predensko. Druge živali so jih namreč zasmehovale in za-ničevale zavoljo njih nerodne, ter zadniške hoje; temu so hotli

raki v okom priti pri svojih otrocih in potomcih. Po dolgem pretresevanju in pregovarjanju enoglasno sklenejo: Vsaka rakulja, kader bo kakega mladiča na svet pripravila, mora ga, kakor hitro bo shodil, resnobno opominjevati, da naj predensko hodi, in naj mu dobro razloži, kako vse to in zakaj. Z mladiči, so rekli stari raki, mora se pričeti, z nami starei se ne opravi dosti več. Kar so sklenili, spolnovali so tudi na tanjko. Pa kaj se zgodi? Ko je rekla neka rakulja svojemu mladiču: Naprej, moj sin, le naprej! odgovori jej mladič in pravi: Mati, pojdiva skupaj! In res je šel spredensko. Ko pa vidi, da mati tik njega le zadniško hodi, zasukal se je tudi on, in šel po stari rakovi navadi. Od tod pride, pravi pravljica, da do današnjega dne hodijo še vsi raki zadniško. — Ljubi moji! ali ta smešna basen ne hrani v sebi prav resne resnice? Znajdejo se starši, ki nikakor ne opuščajo, svoje otroke v dobrem podučevati, in jim naj lepše nauke dajati. In vendar le otroci niso pobožni in bogaboječi. Kdo je tega kriv? Dobrega zgleda manjka le dostikrat! Če otroci vidijo to, kar je temu, k čemur jih starši priganjajo, ravno nasprot, kako se jih bo po tem takem opominjevanje prijelo? Če oče, ki je igravec in pijanec, in do polovice noči po pivnicah pretiči, reče svojemu sinu: „Moj sin, nikar ne pijačuj in ne igraj, in nikar več tako pozno ne hodi domu; zakaj to je grozno napčno“; — ali si mar sin ne bo mislil: „Zdravnik, zdravi sam sebe!“ Če bi bilo pijačevanje, igranje in ponočno vasovanje res tolikanj napčno, bi ti gotovo vsega tega ne delal in ne vganjal! — In če mati, ki sama ne moli ne zjutraj, ne zvečer, nikoli nobene pridige ne sliši, komaj enkrat ali dvakrat k spovedi in sv. obhajilu gre, svoji hčerki vелеva: Ljuba hči! pridno moli jutranjo in večerno molitev, nikar pridig nikoli ne zanemarjaj, in prejemaj vsak mesec sv. zakramente. Koliko se bo od vsega tega hčere prijelo? Ali si ne bo mislila: Mati moja! če je to, kar mi naročate, res tako potrebno in koristno, zakaj vi sami ne delate tudi vsega tega? Taka je le, ljubi moji! same besede ne teknejo dosti, če niso spremljevane od lepega zgleda; memo gredo, kakor prazen glas. Nasprot pa le marsikakikrat najdemo, da dobri zgledi človeka močno podbudé, ter primorajo, da odloži svoje zmote, in poboljša svoje življenje. V sv. evangelju berem, da je Jezus ozdravil sina Kafarnaumskega kraljiča, in na to je veren postal ne le kraljič, ampak tudi „vsa njegova hiša“. (Jan. 4, 53.) Kako je to, da so tudi žena, otroci in posli kraljičevi verovali v Jezusa? Verovali so zavoljo zgleda gospodarjevega, odgovarja Tertulijan. Ko bi kraljič ne bil veroval v Jezusa, gotovo bi tudi njegovi podložniki ne bili verni postali. Kolikanj dobrega so tudi prvi kristijani opravili in zasejali med svet s svojim zgledom? Neverniki so vidili, kako so kristijani svet zaničevali, čisto živeli, krotki bili, Boga in bližnjega ljubili,

se močnodušno obnašali; zatorej se jim niso mogli zadosti načuditi, na ves glas so si pripovedovali, da mora biti to neizrečeno popolna vera, ki ljudi tolikanj dobre nareja; in tako so jeli tudi oni keršansko vero ljubiti in jo sprejemati. — In kdo ne ve, da je včasih že en sam pobožen kristijan vnel s svojim zgledom za službo božjo celo družinjo, ki je dosihmalu posvetno živela! Verjamite mi, ljubi moji! lep zgled je naj boljši učenik sleherne čednosti; lep zgled namreč čudno moč ima, ljudi prepričati resnice, in jih pridobiti Bogu. Le pripeljite grešnika, ki je bil prav hudo zabredel, v kako hišo, v kateri prebivajo zgol bogaboječi kristijani, v kateri zamoremo viditi in slišati le kaj dobrega, zares bi moral biti že popolnoma oterpjen, če bi polagoma dobrega ljubiti ne začel, in bi ne zapustil grešnega življenja, ter se resnično ne poboljšal! — Svojemu bližnjemu tedaj vsegdar lepe zglede dajajte, ter ubogajte Jezusa, ki nam veleval: „Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaše dobre dela, in časté vašega Očeta, kateri je v nebesih“. (Mat. 5, 16.)

3. Na posled tudi še goreče molite za svojega bližnjega; zakaj molitev je eden naj močnejših pripomočkov, s katerim se bližnjemu pomaga v večno življenje. Marsikterikrat se zgodi, da se grešnika ne primejo ne keršanske svarila, ne dobri zgledi. Če mu prigovarjaš tudi še tako ljubeznjivo, ali mu pred oči postavljaš naj resnobiše resnice, vendar le v hudem ostane terdovraten, in vsaka poskušnja, pripraviti ga na pravi pot, spodleti. Tudi dobri zgledi drugih, ki jih ima tu in tam pred očmi, pri njem ostanejo brez uspeha; res kar z naglim korakom hiti svojemu pogubljenju naprot. Kaj bomo začeli s takim terdovratnim grešnikom? Bomo mar popolno obupali nad njegovim spokorjenjem, in ga prepustili njegovi osodi? Tega ne; temveč moliti moramo zanj, ter moliti s stanovitno gorečnostjo in z zaupanjem; včasih le še molitev zamore rešiti njegovo revno dušo. „Molite za eden drugega“, nas toraj opominja sv. Jakob, „da bote shranjeni (zveličani); veliko namreč premore stanovitna molitev pravičnega“. (Jak. 5, 16.) Pavl je bil serdit preganjavec kristijanov; če bi bil mogel, vse od kraja bil bi zaterl. In vendar se je pozneje odpovedal svojim zmotam, ter sprejel keršansko vero, in kot naj gorečniši apostelj Jezusov nevtrudeno delal za razširjenje sv. evangelija. Komu pa je pripisovati, da se je spokoril hudobni Savl? Za Bogom naj poprej molitvi sv. Štefana. Sv. Avguštín pravi: „Ako bi mučenec Štefan molil ne bil, bi cerkev aposteljua Pavla ne imela“. Ravno ta svetnik, Avguštín namreč, pa je bil pogubljenja rešen z molitvijo pobožne svoje matere Monike. Opominjevala ga je sicer dostikrat s prav priserčno besedo, ga prosila in mu prigovarjala, da bi vsaj enkrat odpovedal se svojim zmotam in hudobijam; to-

liko solz je zavoljo njega pretočila, da sam spozna in pravi: „Moja mati je bolj jokala nad menoj, kakor matere jokajo o smerti svojih otrok“. In vendar je bilo viditi, da je vse zastoj! Tedaj se skerbna mati zateče v molitev; dan na dan je med obilnimi solzami svojega zgubljenega sina milosti božji izročevala, in v tej goreči molitvi stanovitna ostala dolgo dolgo let. In glejte! res ni zastoj molila. Avguštin je na posled vendar le raztergal grešne vezi, in je postal svitla luč sv. cerkve, in velik svetnik v nebesih. Tako tudi vi, ljubi moji! molite za svojega bližnjega, sosebeno za svoje starše, žlahtnike in dobrotnike; na dalje tudi za nejevernike, krivoverce in grešnike. Svesti si bodite, da bo Bog vašo molitev z dopadanjem sprejemal, in tistim, za ktere molite, dodelil obilne, morda clo nenavadne gnade, da njemu služijo in se zveličajo.

S k l e p.

Zdaj veste, ljubi moji, kako vam gre skerbeti za dušni blagor bližnjega. Pripomočki v to so: opominjevanje, lep zgled in molitev. Veliko premore podučivna, opominjevalna, svarivna beseda, če je rečena v duhu ljubezni in o pravem času. Poslužite se tega pripomočka, sosebeno če ste starši in predpostavljeni. Ko zagledate nad svojimi otroci, ali posli ali podložniki kako pomoto, posvarite jo, in skerb imejte, da jo odpravite. Naj nikar nobeden ne molči, ko ste govoriti dolžni; ena sama beseda vtegne včasih vstaviti celo rajdo grehov, in dušo bližnjega pogubljenju oteti. Z besedo pa se vjemaj; tudi vselej vaš zgled; zgled čudo veliko premore nad človeškim srcem; dobrega, ki mu je zmerom pred očmi, se človek poprime, da sam ne ve, kdaj. Zadržite se toraj vselej tako, da se bodo drugi od vas spodbudovali in vnemali za dobro, in jim v vsaki reči dajajte zglede dobrih del. Ker pa vse dobro pride od zgoraj doli, od Očeta svetlobe, molite tudi še vsak dan prav priserčno za druge ljudi, da se jih Bog usmili, jih po potu zveličanja vodi, in vzame nekda med število izvoljenih.

Tako, ljubi moji! skerbite za dušni blagor vseh ljudi, „da vsi živimo, mirno in tiho življenje v bogoljubnosti in spodobnosti“, in da dopademo svojemu Zveličarju, „ki želi, da se zveličajo vsi ljudje“. Amen.

Družba sv. Mohora.

Približal se je zopet čas, da boje treba družbi sv. Mohora dajati račun o svojej delavnosti v devetem letu svojega obstanka po novih pravilih. Z veseljem moremo že danes naznaniti, da v svojem vspehu ni zaostala za nobenim vseh dosedanjih let. Število družnikov se je razmnožilo, kakor bi z nami vred gotovo ne pričakoval nobeden rodoljub; poskočilo je namreč že na 10458 (med njimi je 300 dosmertnih), priraslo je torej družbi letos zopet 3372 novih udov. Na prvem mestu stoji tudi letos lavantinska škofija, ki šteje že 3746 udov; za njo pride ljubljanska z 3302 družniki. Tema primerno se je razmnožilo število družnikov tudi po drugih škofijah: goriška škofija šteje letos 1388, kerška 1221, terzaška 641 in po raznih drugih krajih 160. Med dekanijami gre prvo mesto ljubljanskej z 776 udi; dalje štejejo čez 200 udov: št. jurska na Ščavnici 376, goriška 301, mariborska 279, radolška 265, loška 254, videmska 242, doberlovska 239, kranjska 234, tominska 226, ptujska 227, doljno-roška 213, cerkniška 211 in celjska 201; večina drugih dekanij ima čez 100 ali vsaj blizu 100 družnikov. Družbine buke torej poromajo letos že v 10158 iztisih med slovenski narod in si pridobodo morda še dva-trikrat toliko bralcev, da sejejo v njih srca seme lepih nauk in koristnih znanosti. Hvala in čast vsem Slovencem, posebej pa častitej duhovščini! Njena veljavna beseda je največ pripomogla, da je družba sv. Mohora tako krepke korenine pognala med slovenskim narodom. Naj jim bode tudi v prihodnje priporočena, da si pridobi od leta do leta več družnikov — s časom tudi po tistih župnijah, po katerih doslej po č. duhovščini še ni prederla med prosti naš narod, kteremu je prave keršanske omike toliko potreba, posebno če se mu še domače šole zapró.

Letošnje buke so se natisnile: „Življenje svetnikov in svetnic božjih“ (3. snop.), „Kristusovo življenje in smrt“ (1. snop.) in „Domače in tuje živali v podobah“ v 12.000, „Mati božja dobrega sveta“ in „Koledarček za leto 1869“ pa v 11.000 iztisih.

Razpošiljava letošnjih družbinih bukev se prične, kakor se nadjamo, že prve dni prihodnjega mesca in se bode vsaj v 4—5 tednih doveršila. Kdor je družbi še kaj na dolgu ostal, naj blagovoljno pošlje zaostanek, sicer bi mu bukev ne mogli poslati.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Bilek Izidor gre za kaplana v št. Mohor; č. g. Seher Jož za kaplana v Greifenburg in č. g. Bittner Guido v Požarnico; č. g. Obermoser Mat. se poda v pokoj. — Umerls sta č. gg. Rečičky A. konz. svetovalec in pena. fajm. Aberman Jan. R. I. P.

Goriška nadškofija. Za fajmostra k sv. Križu pri Ipavi je predložen č. g. Logar Jak., fajm. v Biljani. Č. gg. so prestavljeni: Grionl Ant. za vikarja v Kraulj, Zej Jož. za duh. pomočnika v Rudo, Pušič Jak. v Grad in Alpi za beneficiata k sv. Ignaciju v Gorici. V pokoj se podata č. gg. Okorn Fid. vikar v Lokavci in Močnik Ant. vikar v Oblokah.

Ljubljanska škofija. Č. g. Peharec Sim. je dobil faro št. Rupert; č. g. Krašovic Ant. fajm. na Trati se poda v pokoj; umerl pa je č. g. Možina J. fajm. v Javorjah. R. I. P.

Lavantinska škofija. Č. g. Pečnik J. je postal fajm. v Laporji; č. g. Berlič Fr., fajm. pri sv. Križu blizu Maribora, je stopil v pokoj; za provizorja k sv. Križu je postavljen g. Vraz Jož. — Prestavljeni so č. gg. Peterč Ant. v št. Jurje pri Celju; Fišer Ant. za duh. pomoč. v št. II (namesto g. Terstenjaka, kakor je bilo odločeno in naznanjeno); Ramor Jan. v Šošanj; Cosej Jan. v Remšnik. — Umerl je č. g. Nekrep Mih., fajmošter v pokoji v Mariboru in naj starejši duhovnik škofije, rojen 16. avg. 1777. R. I. P.

Odgovorni izdaj. in vred. Andr. Einspieler. — Natisnil J. & F. Leon v Celovcu.